

FOND ZA OBEŠTEĆENJE

Br.01-082/21-88/1
Podgorica, 15.02.2021. godine

**IZVJEŠTAJ
O RADU FONDA ZA OBEŠTEĆENJE SA IZVJEŠTAJEM O
PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA, RASPOLOŽIVIM AKCIJAMA I
IZDATIM OBVEZNICAMA ZA 2020. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. REALIZACIJA PLANIRANIH OBAVEZA I IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	4
3. IZVRŠAVANJE PROPISA, PRIHODI I AKTIVNOST FONDA ZA OBEŠTEĆENJE.....	7
3.1.Uplate lokalnih samouprava i drugih pravnih i fizičkih lica	8
4. OCJENA STANJA I PROCENAT REALIZACIJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI.....	10
5. PRIORITETI U 2021 GODINI.....	12
6. PREDLOG MJERA.....	12

1. UVOD

Shodno članu 45 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju (Sl.list RCG br.21/04, 49/07, 60/07 i Sl.list CG br.12/07, 30/17 i 70/17) Fond za obeštećenje najmanje jedanput godišnje podnosi Vladi izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama.

Djelokrug rada Fonda za obeštećenje obuhvata poslove državne uprave koji se odnose na ostvarivanje javnog interesa u oblastima koje reguliše Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i koje su bliže definisne Odlukom o obrazovanju Fonda za obeštećenje ("Sl. list" RCG br. 57/04) i Statutom Fonda za obeštećenje i obuhvataju vođenje evidencija o donesenim odlukama, isplati novčanih sredstava, izdatim potvrdama za pribavljanje obveznica, o prodatim obveznicama kao i o izvršenim isplatama.

Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju objavljen je u Službenom listu RCG br. 21/04 od 31.03.2004. god., kada je počeo da se primjenjuje. Nakon stupanja na snagu zakona, formirane su komisije za povraćaj i obeštećenje u svim opštinama na teritoriji Crne Gore.

Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju (Sl.listCG br.49/07) od 10.08.2007. god. formirane su regionalne komisije u Podgorici, Baru i Bijelom Polju koje su preuzele nadležnost rješavanje zahtjeva od strane opštinskih komisija.

Navedenim izmjenama zakona Fond za obeštećenja je dobio svojstvo stranke, od kada i aktivno učestvuje u upravnom postupku pred nadležnim komisijama i sudovima. Na ovaj način je proširen djelokrug rada Fonda i data mu je mogućnost da se uključujući u sve upravne radnje do okončanja postupka i konačnog izvršenja odluka kojima su usvojeni zahtjevi bivših vlasnika i njihovih nasljednika.

Pored izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama, izvještaj o radu sadrži i pregled podataka u okviru programa Vlade i postupanje Fonda za obeštećenje u upravnom postupku i upravnom sporu u toku 2020 godine.

2. REALIZACIJA PLANIRANIH OBAVEZA I IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U skladu sa planom rada realizovane su sledeće obaveze Fonda za obeštećenje:

- U skladu sa dinamikom i načinom isplate propisanim odredbama Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i na osnovu člana 22 stav 5 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, Vlada Crne Gore, na sjednici od 18. juna 2020. godine, donijela je **Uredbu o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2020. godinu (Sl. list CG br. 68/20)** na osnovu koje je Fond za obeštećenje izvršio isplatu godišnjih rata za 2020. godinu u iznosu od **2.664.959,94 €**, po konačnim rješenjima dostavljenim Fondu do 31.decembra 2020. godine.
- Pravo na isplatu godišnje rate obeštećenja za 2020 godinu ostvarilo je ukupno **4324 korisnika prava na obeštećenja**. Isplate su vršene na račune banaka koje su korisnici prava na obeštećenje dostavili Fondu i to po bankama u tabeli 1:

Tabela 1

BANKA	IZNOS U €
CKB PODGORICA	818.130,91
KOMERCIJALNA BANKA AD BUDVA	41.037,62
PRVA BANKA CRNE GORE	225.546,04
PRVA BANKA CRNE GORE (INO plaćanja)	513.619,81
ERSTE BANKA PODGORICA	286.488,41
LOVČEN BANKA	11.636,88
HIPOTEKARNA BANKA PODGORICA	64.202,74
NLB MONTENEGRO BANKA PODGORICA	286.471,14
NOVA BANKA	1.311,72
SOCIETE GENERALE MONTENEGRO	352.432,69
ADDICO BANKA	63.542,70
UNIVERSAL CAPITAL BANK	539,28
UKUPNO	2.664.959,94

- U toku 2020 godine Fond za obeštećenje je u skladu sa čl. 22 i 25 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, postupajući po zahtjevu bivših vlasnika, izdao **225 potvrda o konverziji novčanog obeštećenja** u obveznice u ukupnoj nominalnoj vrijednosti od **2.622.966,00 €**.

- Od početka primjene Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, pa sve do kraja izvještavanog perioda - **31.12.2020. godine**, Fondu za obeštećenje je od strane komisija za povraćaj i obeštećenje dostavljeno ukupno **1649 konačnih rješenja**, čija ukupna vrijednost na dan 31.12.2020. godine iznosi **233.687.764,19 €**. Po konačnim rješenjima, od početka primjene zakona, bivšim vlasnicima je ukupno u novcu isplaćeno **41.146.704,87 €**.
- Shodno Zakonu o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju izvršena je emisija obveznica serije **FO01** u iznosu od **105.000.000,00 Eura**, koje su imale rok važenja tri godine, odnosno do 08.04.2007. godine. Od naprijed navedene emisije, iznos za koji je trajno umanjena obaveza Države prema korisnicima obeštećenja iznosi **18.528.502,00 Eura**.
- Od emisije obveznica serije **FO02** u ukupnoj vrijednosti od **210.000.000,00 eura**, Fond za obeštećenje je postupajući po zahtjevima korisnika prava na obeštećenje do kraja izvještavanog perioda, odnosno do **31.12.2020. god.**, kod Centralnog klirinškog depozitarnog društva (CKDD), izvršio registraciju obveznica u ukupnoj vrijednosti od **93.563.317,00 €**.
- Od ukupne navedene vrijednosti registrovanih obveznica kod CKDD po **izvodu o strukturi akcionara za emitente na 31.12.2020. godine**, najveći broj hartija od vrijednosti FO02 nalazi se na računu Ministarstva finansija i to **57.056.519,00 €**. Na restricted računu Fonda za obeštećenje nalazi se **19.078.812,00 €**. Na računu Uprave carina iznos od **13.113.972,00 €**. Na računu Poreske Uprave iznos od **1.038.744,00 €**. Zavod za zapošljavanje je vlasnik **192.739,00 €** i Fond PIO Crne Gore **7.596,00 €**.
- **Ukupan iznos za koji je trajno umanjena obaveza Fonda za obeštećenje prema bivšim vlasnicima na dan 31.12.2020. godine je 150.163.588,87 €.**
- **Ukupan dug po konačnim rješenjima koja su dostavljena Fondu za obeštećenje do 31.12.2020. godine iznosi 83.524.175,32 €.**

Ukupni materijalni izdaci Fonda za obeštećenje u 2020. godini iznosili su **2.789.149,08 €** i isti su prikazani u izvještaju o novčanim tokovima u **tabeli 2.**

Tabela 2.
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Godina 2020.
Period 01.01.-31.12.2020
(u €)

NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan	Izvršenje	
		Prethodna godina	Tekuća godina
2	3	4	5
PRIMICI			
Opšti prihodi	2.889.483,69	2.298.860,64	2.789.149,08
Namjenski prihodi			
Sopstveni prihodi			
Donacije			
Pozajmice i krediti			
Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	2.889.483,69	2.298.860,64	2.789.149,08
IZDACI			
Tekući izdaci	156.432,69	132.180,86	121.790,19
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	103.167,69	97.122,74	88.897,22
Ostala lična primanja	9.000,00	9.351,36	6.557,47
Rashodi za materijal	4455,00	2.724,82	2.841,65
Rashodi za usluge	18585,00	9.361,82	10.777,47
Tekuće održavanje	1.000,00	0,00	0,00
Kamate			
Renta			
Subvencije			
Ostali izdaci	20.225,00	13.620,12	12.716,38
Transferi za socijalnu zaštitu			
Prava iz oblasti socijalne zaštite			
Sredstva za tehnološke viškove			
Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	2.726.750,00	0,00	2.664.959,94
Kapitalni izdaci	6.300,00	6.749,07	2.398,95
Pozajmice i krediti			
Otplata dugova	1,00	2.159.930,71	0,00
Rezerve			
Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 + 2.6 + 2.7)	2.889.483,69	2.298.860,64	2.789.149,08

Fond za obeštećenje je na dan 31.12.2020. godine vlasnik akcija u preduzećima navedenim u tabeli 3.

Tabela 3

NAZIV EMITENTA	KOLIČINA	NOMINALNA VRIJEDNOST	PROCENAT UČEŠĆA
HTP ULČIŃJSKA RIVIJERA	183.085	39,5005	12,0103 %
JADRANSKO BRODOGRADILIŠTE U STEČAJU AD BIJELA	509.053	19,6651	31,6668 %
INSTITUT ZA CRNU METALURGIJU AD NIKŠIĆ	33.946	8,1602	5,3064%
ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE AD	1.665	5,2812	0,0234%
ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CG AD	118.148	2,7891	0,0703 %
ODRŽAVANJE ŽELJEZNIČKIH VOZNIH SREDSTAVA AD	1.665	4,6676	0,0369 %

3. IZVRŠAVANJE PROPISA, PRIHODI, IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA I AKTIVNOST FONDA ZA OBEŠTEĆENJE

Odredbama člana 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju utvrđeni su izvori sredstava Fonda za obeštećenje i to:

- akcije koje su po propisima o privatizaciji privrede opredijeljene za obeštećenje bivših vlasnika
- obveznice republike Crne Gore
- sredstva iz kredita i druga sredstva koja opredijele međunarodne organizacije za ovu namjenu
- 10% od prodaje državne imovine
- 10% od prodatih akcija državnih Fondova
- 7% sredstava preduzeća ili djelova preduzeća koja se privatizuju
- prihodi po osnovu revalorizovanih iznosa koji plaćaju bivši vlasnici na osnovu odredaba ovog zakona
- prihodi od prodaje imovine u državnoj svojini koja je prednesena Fondu za obeštećenje
- ostali izvori

Po osnovu naprijed navedenih izvora sredstava Fond za obeštećenje je u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. god. ostvario prihod od **677.424,32 €** i navedena novčana sredstva deponovao na račun broj: **832-214-40** kod **Centralne banke Crne Gore**

3.1.Uplate lokalnih samouprava i drugih pravnih i fizičkih lica

Shodno članu 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju od prihoda koje ostvare prodajom državne imovine, kao i ostali prihodi u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine prikazane su u tabeli 4.

Tabela 4.

OPŠTINA	IZNOS	OSTALI PRIHODI	IZNOS	UKUPAN IZNOS PRIHODA U 2019
Herceg Novi	1.426,55 €	Htp"Milocer"	9.000,00 €	677.424,32 €
Bijelo Polje	3.457,57 €	IRF	4.199,93 €	
Podgorica	464.996,40 €	Ostale uplate	2.833,83 €	
Cetinje	2.772,00 €			
Bar	168.053,03 €			
Kotor	11.393,44 €			
Pljevlja	2.509,39 €			
Ulcinj	3.000,00 €			
Nikšić	2.732,78 €			
Kolašin	1.049,40 €			

Opština Bar, Ulcinj, Rožaje, Kolašin, Tivat, Danilovgrad i Budva imaju **neizmirene obaveze prema Fondu za obeštećenje** shodno članu 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i to:

Opština Bar- na dan 31.12.2020. godine ima dug u iznosu od 5.000,00 €, kao i dug po osnovu neisplaćene kamate po pravosnažnoj presudi.

Opština Ulcinj na dan 31.12.2020. godine ima dug u iznosu od 1.185,00 €.

Opština Rožaje na dan 31.12.2020. godine ima dug u iznosu od 8.409,55 €.

Opština Kolašin na dan 31.12.2019. godine ima dug u iznosu od 124.000,00 €.

Opština Tivat na dan 31.12.2020. godine ima dug u iznosu od 12.093,46 €.

Opština Danilovgrad na dan 31.12.2020. godine ima dug u iznosu od 150.540,74 €.

Opština Budva na dan 31.12.2020. godine ima dug u iznosu od 54.184,98 €.

Fond za obeštećenje je shodno članu 31 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju stranka u upravnom postupku koji se vodi po zahtjevima bivših vlasnika za povraćaj oduzetog ili obeštećenje. Shodno naprijed navedenom, Fondu za obeštećenje je od strane regionalnih komisija u Podgorici, Baru i Bijelom Polju u 2020. godini dostavljeno ukupno **36** novih predmeta na izjašnjenje, za iste je blagovremeno poslato izjašnjenje i izvršena provjera pravnog osnova i visine obračunatog obeštećenja.

Kao stranka u postupku Fond za obeštećenje od izmjena Zakona 2007 godine aktivno učestvuje u Upravnom postupku pred regionalnim komisijama, Komisijom za Žalbe i u

upravnom sporu pred Upravnim sudom Crne Gore i u slučaju potrebe pred Vrhovnim sudom Crne Gore. U navedenim postupcima Fond za obeštećenje je uz pomoć angažovanih vještaka konsultanata, kompjuterskog sistema provjere dostavljenih nalaza vještaka finansijske struke i redovnim učešćem na raspravama koje se vode pred regionalnim komisijama uspio da u svim postupcima obezbijedi zakonit i metodološki ispravan obračun obeštećenja i naknade bivšim vlasnicima.

Po podacima iz Zbirnog izvještaja o radu za 2020 godinu, komisija za povraćaj i obeštećenje u Podgorici, Baru i Bijelom Polju, sa izvještajem Komisije za ujednačavanje postupka **nadležne komisije su do 25.12.2020. godine riješile ukupno 83,64%** primljenih zahtjeva bivših vlasnika.

Fond za obeštećenje, kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama, u 2020 godini je uredno izvršio sve procedure koje su zahtjevane navedenim zakonom i u skladu sa saglasnošću Ministarstva finansija donio plan javnih nabavki shodno kojem je sproveo postupke javnih nabavki, nabavki malih vrijednosti i jednostavnih nabavki i o tome sačinio izvještaj koji je nadležnom Direktoratu za politiku javnih nabavki dostavljen 28.01.2021. godine. Nadležni inspektor u postupku nadzora nad zakonitošću procedura nabavki sprovedenih u toku 2020 je dao pozitivno mišljenje i nije imao primjedbi.

U skladu sa mjerama za optimizaciju javne uprave iz **Plana optimizacije javne uprave Crne Gore 2018-2020** Fond za obeštećenje nije Kadrovskim planom predvidio nova zapošljavanja u 2021. godini i u Fondu je zaposleno ukupno osam izvršilaca i to sedam izvršilaca na neodređeno vrijeme i direktor.

Fond za obeštećenje je u svemu prihvatio preporuke iz plana optimizacije i nije Kadrovskim planom predvidio nova zapošljavanja ali preporuku u dijelu smanjenja broja zaposlenih nije bio u mogućnosti da sprovede iz razloga što je prethodnim pravilnikom broj radnih mjesta smanjen za skoro 30% i novim smanjenjem bi bilo dovedeno u pitanje efikasno i efektivno funkcionisanje rada i sprovođenje gore navedenih preporuka.

Fond za obeštećenje je u skladu sa preporukama Uprave za kadrove i sproveo obuke zaposlenih shodno planu koji je donijela Uprava za kadrove. U toku 2020 godine nije bilo zapošljavanja novih službenika u Fondu za obeštećenje kao ni pripravnika

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2019. godine utvrđena je nova organizacija u cilju efikasnijeg i efektivnijeg ostvarivanja procesa rada u Fondu prema kojoj se poslovi organizuju u okviru dvije organizacione jedinice i to: Odjeljenja za obeštećenje u kojem se obavljaju poslovi iz nadležnosti Fonda za obeštećenje utvrđeni Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i Službe za opšte poslove.

U Odjeljenju za obeštećenje obavljaju se poslovi koji se odnose na praćenje svih obaveza Fonda u pitanjima sprovođenja Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju; ažurno praćenje zakonske, podzakonske i interne regulative u ostvarivanju nadležnosti iz djelokruga rada Fonda; vođenje upravnog i izvršnog postupka po zahtjevima stranaka za isplatu obeštećenja, učestvovanje kao stranka u upravnom postupku koji se vodi po zahtjevima bivših vlasnika za povraćaj oduzetog ili obeštećenje shodno članu 31 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, zastupanje pred državnim i pravosudnim organima u pitanjima zaštite pravnih interesa Fonda za obeštećenje; saradnja sa organima i institucijama i druge poslove u skladu sa propisima.

U ovoj službi sistematizovana su radna mjesta za pet izvršilaca. Odjeljenjem rukovodi načelnik/ca.

U Službi za opšte poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na izradu opštih akata Fonda za obeštećenje, planovi rada i izvještaja o radu Fonda, pripremu pojedinačnih akata o ostvarivanju prava iz radnih odnosa zaposlenih; pripremu akata za obračun zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih vođenje personalne evidencije, materijano finansijski poslovi, javne nabavke, i drugi administrativno tehnički poslovi i priprema pravnih dokumenata radi odlučivanja na Upravnom odboru Fonda za obeštećenje, priprema pojedinačnih akata u realizaciji odluka Upravnog odbora Fonda. U ovoj službi sistematizovana su radna mjesta za četiri izvršioca. U Fondu za obeštećenje sistematizovana su radna mjesta za ukupno deset izvršilaca uključujući i starješinu Fonda za obeštećenje.

Odlukom od 21.09.2020. godine usvojen je i stupio na snagu **Plan integriteta Fonda za obeštećenje** čime je ispunjena obaveza predviđena Zakonom o sprječavanju korupcije ("Sl. list Crne Gore", br. 53/14) i preporuke Agencije za sprečavanje korupcije date u cilju unapređenja efikasnosti plana i iskustava institucije u sprovođenju istoga, a sve u skladu sa Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta, koja donosi Agencija za sprečavanje korupcije.

Fond za obeštećenje je shodno Zakonu o sprječavanju korupcije donio je Uputstvo za postupanje po prijavi i evidenciju prijave korupcije unutar Fonda za obeštećenje, kao i zaštitu identiteta lica koje je podnijelo prijavu.

U toku 2020 godine Fondu za obeštećenje dostavljeno je više zahtjeva shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, po kojima je blagovremeno postupljeno, kao i brojni zahtjevi korisnika prava na obeštećenje po kojima je postupano u najkraćem roku i izdata uvjerenja.

Službenici Fonda za obeštećenje su u prethodnom periodu u skladu sa pozivima i preporukama Uprave za kadrove u cilju obuke i usavršavanja u 2020 godini učestvovali u obukama koje se odnose na: Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori, Etika i integritet, Inspekcijeki nadzor, Kancelarijsko poslovanje, Zakon o državnim službenicima i namještenicima kao i na naprednom kursu računarske edukacije. Kadovskim planom i planom obuka za 2021 godinu planirano je da se nastavi sa obukama i stručnim usavršavanjem u navedenim oblastima.

4. OCJENA STANJA I PROCENAT REALIZACIJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI

U toku 2020. godine Državna revizorska institucija (DRI) je u Fondu za obeštećenje, kao subjektu nadzora, izvršila reviziju u skladu sa Poslovníkom Državne revizorske institucije i Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI i EUROSAI) i u **Izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje za 2019 godinu DRI broj: 40113/20-031-259/14 od 30.07.2020. godine** navodi da: nije utvrđeno da postoje materijalno značajne greške ili odstupanja od zvanično prezentiranih finansijskih izvještaja. Transakcije finansiranja iskazane su u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu, evidentirane u Glavnoj knjizi trezora, a isplate registrovane u okviru Konsolidovanog računa Državnog trezora, pa na osnovu toga, Kolegijum DRI nadležan za predmetnu reviziju izražava **pozitivno mišljenje**. Revizijom je, takođe, utvrđeno da Fond za obeštećenje u svojim godišnjim finansijskim izvještajima, od 2014. godine prikazuje ukupno utrošena sredstva za obeštećenje, koja su isplaćivana sa računa budžeta u korist računa poslovnih banaka, koje su prijavili korisnici obeštećenja. **Time je ispoštovana preporuka Državne revizorske institucije iz prethodnog revizorskog**

izvještaja. Takođe je revizijom pravilnosti utvrđeno da je u periodu od 2018. do 2019. godine Fond je obezbijedio dosljednu i potpunu primjenu Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, pa u skladu sa tim, nadležni Kolegijum DRI izražava **pozitivno mišljenje**, sa skretanjem pažnje da su:

- Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju utvrđeni su izvori finansiranja za obeštećenje. Naime, u skladu s čl. 44 st. 4 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, sredstva Fonda za obeštećenje obezbjeđuju se iz: akcija opredijeljenih za obeštećenje bivših vlasnika, obveznica Crne Gore, od prodaje državne imovine (10%), prodaje akcija državnih fondova (10%), ostvarenih sredstava od privatizacije preduzeća (7%) i ostalih izvora.

Shodno naprijed navedenom DRI je dala preporuke da:

- **Jedinice lokalne samouprave, kao i drugi obveznici treba da postupaju u skladu sa čl. 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, na način što će od prihoda od prodaje državne imovine pravovremeno uplaćivati propisani iznos Fondu za obeštećenje na uplatni račun broj 832-214-40.**
- **Fond treba da nastavi sa dosadašnjom praksom da inicira naplatu namjenskih prihoda i uputi svim dužnicima opomene pred utuženje zbog nepoštovanja zakonskih propisa.**

Fond za obeštećenje u 2020 godini realizovao aktivnosti, koje su zakonima i podzakonskim aktima utvrđene kao obaveza Fonda.

U cjelini su realizovane obaveze planirane za 2020. godinu, koje se ogledaju u prioritetnoj obavezi isplate obeštećenja bivšim vlasnicima shodno Uredbi o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2020. godinu (Sl. list CG br.068/20), na osnovu koje je Fond za obeštećenje izvršio isplatu godišnih rata za 2019 godinu u iznosu od **2.664.959,94 €**.

Realizacijom navedene Uredbe i isplatom obeštećenja za 2020 godinu ukupan dug prema bivšim vlasnicima po svim konačnim rješenima koja su dostavljena Fondu za obeštećenje od početka primjene Zakona, umanjen je za **150.163.588,87 €**, odnosno na 31.12.2020. godine iznosi **83.524.175,32 €**.

Posebnu pažnju Fond za obeštećenje je posvetio postupcima koji su u toku pred regionalnim komisijama i uz pomoć angažovanih vještaka konsultanata, kompjuterskog sistema provjere dostavljenih nalaza vještaka finansijske struke i redovnim učešćem na raspravama uspio je da kroz prigovore koje je isticao u dokaznom postupku obezbijedi zakonit i metodološki ispravan obračun obeštećenja i naknade bivšim vlasnicima, što je sve doprinijelo efikasnijem i ekonomičnijem radu komisija.

Kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama Fond za obeštećenje je u 2020 godini izvršio sve procedure koje su zahtjevane navedenim zakonom i dostavio nadležnim organima sve potrebne izvještaje.

U cilju racionalizacije i povećanja efikasnosti državne uprave Fond za obeštećenje je u cjelosti postupio po preporukama Vlade i Ministarstva finansija i sa postojećim brojem državnih službenika izvršio sve naprijed navedene obaveze, ne iskazujući potrebu za zapošljavanjem novih službenika u 2020. godini, a što je predviđeno i Kadrovskim planom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Fonda za obeštećenje.

5. PRIORITETI U 2021 GODINI

Prioriteti u 2021. godini odnose se prije svega na:

Ispunjavanje obaveza iz nadležnosti Fonda za obeštećenje propisanih Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, ažurno vođenje evidencija i izvještavanje.

Isplata godišnjih rata shodno čl.22 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i uredbi o isplati.

Učešće na raspravama pred regionalnim komisijama i saradnja sa kancelarijama Zaštitnika imovinskopravnih interesa Crne Gore u cilju kvalitetnijeg sprovođenja procedura predviđenih Zakonom u postupcima povraćaja i obeštećenja.

6. PREDLOG MJERA

U toku izvještavanog perioda evidentan je napredak u procentu naplate potraživanja od prihoda ostvarenih prodajom državne imovine koje Fond za obeštećenje ima prema lokalnim samoupravama shodno članu 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju,.

Shodno naprijed navedenom, kao i **preporukama Državne revizorske institucije (DRI)** koje su date u Izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje za 2019 godinu, **potrebno je nastaviti sa mjerama** kojima se poboljšala naplata navedenih prihoda i kojima Ministarstvo finansija uz saglasnosti za prodaju opštinske imovine, koje daje lokalnim samoupravama, obavezuje iste da postupaju u skladu sa čl. 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, tako što će od prihoda od prodaje imovine pravovremeno uplaćivati propisani iznos Fondu za obeštećenje na uplatni račun broj 832-214-40 kod Centralne banke Crne Gore.

Naprijed navedene mjere su neophodne u cilju racionalizacije potrošnje i smanjenja sudskih troškova po osnovu naplate namjenskih prihoda i smanjenja broja parnica pred sudovima

Fond za obeštećenje je shodno izvještaju DRI obavezan i da shodno čl. 25 st. 2 i stav 5 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju treba da zahtijeva od Komisija za povraćaj i obeštećenje da u što kraćem roku izvrše procjenu vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži da bi se utvrdile obaveze države prema imalcima prava na povraćaj i obeštećenje.

U toku 2017, 2018 i 2019 godine na ponovljene zahtjeve Fonda za obeštećenje za dostavljanje informacije o procjenu vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži preciznu procjenu vrijednosti imovine nije dostavila ni jedna od regionalnih komisija, već su isti u svojim dopisima naveli da zbog složenosti postupka u preostalim nezavršenim predmetima navedenu procjenu ne mogu izvršiti. Fond za obeštećenje će u toku 2021 godine ponoviti zahtjeve upućene navedenim komisijama kao i Ministarstvu finansija, u cilju pribavljanja navedenih procjena koje su neophodne zbog planiranja bužeta za ovu namjenu i određivanja iznosa ukupnog obeštećenja po Zakonu o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju.

